

ÁROP 1.1.3-2008-0002 azonosító számú projekt
**Műszaki tartalmú jogszabályok egyszerűsítése,
szabványok ismertetése**

TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY

a 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet módosított, új változatáról
az ÁROP 1.1.3-2008-0002 projekt keretében

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
ÚMFT infovonal: 06 40 638 638
nfu@meh.hu • www.nfu.hu

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
ÚMFT infovonal: 06 40 638 638
nfu@meh.hu • www.nfu.hu

MŰSZAKI TARTALMÚ JOGSZABÁLYOK EGYSZERŰSÍTÉSE, SZABVÁNYOK MEGISMERTETÉSE

ÁROP-1.1.3-2008-0002 azonosító számú projekt

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Projektismertető

A projekt az Államreform Operatív Program (ÁROP) keretében valósul(t) meg. Szorosan kapcsolódik a jogalkotás minőségének javítására, a deregulációra, az innovációbarát jogi környezet kialakítására, a jogalkalmazás könnyítésére és a vállalkozások hatékonyságának növelésére irányuló kormányzati tevékenységekhez.

A projekt célja: a műszaki tartalmú jogszabályok egyszerűsítése „üzletre hangolva”, azaz a gazdaság szereplői számára olyan világos és átlátható szabályozás kialakítása, amellyel a költségek csökkennek, az önszabályozás szerepe kiszélesedik, és egyszerűbbé válik a jogkövető magatartás megvalósítása.

Háttér és a beavatkozás indokltsága: a műszaki tartalmú jogszabályok egy része hivatkozással vagy szabványszövegek beemelésével kötelezővé tesz szabványokat. Ez a kereskedelem műszaki akadályát képezi, akadályozza az áruk szabad mozgását, gátolja a műszaki fejlődést, megbontja az EU műszaki szabályozási mechanizmusával való összhangot.

Megoldásra váró problémák: a műszaki tartalmú jogszabályok egyszerűsítése, a vállalkozások önszabályozását lehetővé tevő szabványok érvényesülésének növelése és az EU műszaki szabályozási mechanizmusával összhangban a rugalmasabb műszaki szabályozás megteremtése.

A projekt fő elemei: a jogszabályok azonosítása és elemzése, az átfedések és ellentmondások felmérése, a javasolt jogszabálytervezetek kidolgozása és előzetes szakmai egyeztetése, a jogszabályok követését támogató szabványok kidolgozása, tájékoztató kampányok szervezése és kiadványok készítése.

Várható eredmények: csökkennek a műszaki szabályozással kapcsolatos állami feladatok, az adminisztráció és a költségek. Nő a szereplők mozgástere, kevésbé költséges és időigényes lesz a jogkövetés, ezáltal javul a jogkövető magatartás, nő a gazdaság versenyképessége, csökkenek a kereskedelem műszaki akadályai. A projekt jellegéből adódóan, közvetlenül vagy közvetve a társadalom minden csoportjára kihat.

Irányító hatóság: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ)

Közreműködő szervezet: VÁTI Kht.

Kedvezményezett: Magyar Szabványügyi Testület (MSZT)

Tájékoztató

a 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet módosított, új változatáról

Tartalomjegyzék

1. Előzmények
2. A jogszabáyelemzés fő megállapításai
3. A jogszabály új változata tartalmi és formai kialakításának alapelvei
 - 3.1. Szabályozási elvek
 - 3.2. A rendeltetésszerű használat esetében is előforduló veszélyforrások, veszélyhelyzetek azonosítása.
 - 3.3. A szabályzat főbb fejezetei, tárgykörei
 - 3.4. A szabályzat formai felépítése
4. A szabályzatjavaslat elkészítésének körülményei, módja

1. Előzmények

Mint az a szakemberek számára köztudott, a 47/1999. (VII. 4.) GM rendelet az Emelőgépek Biztonsági Szabályzat (EBSZ) kiadásáról, ill. az e jogszabály részét képező melléklet sok esetben volt szakmai viták tárgya. E viták során egyértelművé vált, hogy a rendelet alkalmazásával kapcsolatos kérdések felvetését részben a rendelet önmaga, de talán nagyobb részben a gazdasági és a szabályozási környezet következőkben felsorolt változása okozta:

- a jogalkotó és az ellenőrző állam – EU-függésű – feladatkörének (szerepvállalásának) változása;
- az egyre kisebb létszámú, a korábbiaktól eltérő munkaszervezéssel dolgozó vállalkozások és termelő egységek;
- a megjelent és a bevezetett európai jogszabályok, kiemelten a 16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelet a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról;
- a szabványok újszerű alkalmazásának (önkéntes/kötelező) módja és lehetősége.

Az előzőek alapján egyre határozottabban megfogalmazódott az EBSZ korszerűsítésének, a jelenlegi helyzethez igazodó átdolgozásának igénye. Erre kiváló és váratlan lehetőség nyílt az által, hogy az ezen a területen létező és hosszú évek óta az emelőgépek/emelőeszközök biztonságosságát szolgáló nagyszámú nemzeti szabvány révén a szabályozásban erősen érintett Magyar Szabványügyi Testület az EBSZ-t felvette az Államreform Operatív Program (ÁROP) szerinti „jogszabály egyszerűsítés” célú pályázatába. Így egy, a Kormány által jóváhagyott, kiemelt program részeként került sor az EBSZ elemzésére, új szövegjavaslat készítésére és az érintett szabványok ki- és átdolgozásának megkezdésére.

2. A jogszabályelemzés fő megállapításai

Az 1999-ben kiadott és 2004-ben módosított EBSZ négy fejezetben határozza meg az emelőgépekkel végzett tevékenység során betartandó biztonsági előírásokat. Az I. fejezet az általános (minden emelőgép esetében betartandó), a második fejezet a darukkal, a harmadik fejezet az emelőberendezésekkel végzett tevékenységeket szabályozza. Az előírások a fogalommeghatározások, a kötelezettségek, a személyi feltételek, az oktatás, az üzemeltetési feltételek, és a karbantartási feltételek témaköröket öleli fel. Ezek közül számos nem csak az 1. fejezetben, hanem a 2., 3. és 4. fejezetekben is, ismételtelen előfordulnak a fejezet szerinti géptípusokkal végzett tevékenység sajátos, kiegészítő veszélyforrásait tárgyalva. Az előírások nagy része az üzemvitellel kapcsolatos, de található a rendeletben műszaki jellegű (tárgyú), valamint más terület szabályozásából kiragadott részek is.

Az EBSZ szoros összefüggésben van a munkavédelemről és a fogyasztóvédelemről szóló törvénnyel, a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról szóló NFGM rendelettel, valamint az emelőgépek szabványjaival (több mint 100 db).

Az EBSZ tartalma nem csak önmagában, hanem más, kiemelten 15 db, 1786 oldalnyi jogszabállyal (1. melléklet) is számos átfedést, bizonyos esetekben ellentmondást, ismétléseket, valamint európai vagy „tisztá” magyar szabványokban szereplő, ill. szabványokba való előírást tartalmaz. Ezek megszüntetése a valóban az EBSZ-be tartozó előírások megtartásával, ill. kiegészítésével, új szövegezést igényel. Az átfedések megszüntetése a szövegnek legalább 80%-át érinti (részben törlendő, részben átírandó vagy nemzeti szabványba való részek).

Az EBSZ-ben megfogalmazottak jobb érthetősége, a jogkövetés támogatása legalább 18 db (közel 650 oldal) angol nyelvű magyar nemzeti szabvány magyar nyelvű változatának kiadását, legalább

8 db (130 oldal) korábbi „tisza” magyar szabvány felülvizsgálatát, korszerűsítését, összevonását és esetenként visszavonását, valamint legalább 1 db új „tisza” magyar szabvány kiadását igényli. A jogszabállyal kapcsolatos megállapításokat, javaslatokat és azok indoklását részletesen a 2. melléklet tartalmazza.

3. A jogszabály új változata tartalmi és formai kialakításának alapelvei

3.1. Szabályozási elvek

A szabályzat a következő, egymással szorosan összefüggő alapelvek figyelembevételével készült:

- a) Tevékenység és nem eszközközpontú, a veszélyes tevékenységekből adódó veszélyhelyzetek és veszélyforrások azonosítása alapján határozza meg a biztonságot növelő eljárásokat és a szükséges intézkedéseket.
- b) A valóban állami/kormányzati beavatkozást igénylő területekre, ill. szintekre korlátozódik, kikényszerítve ezzel a gazdasági szereplők önszabályozási tevékenységét, ill. felelősségvállalását, egyidejűleg csökkentve az állami szerepvállalás, ill. beavatkozás mértékét.
- c) Illeszkedik az EU-szabályozás elveihez, módszereihez, célkitűzéseire és eredményeihez, ezek közül is kiemelten ahhoz, hogy az EU a termék-, a gép-, a berendezés- és a létesítménybiztonság követelményeit (műszaki előírások, jellemzők, megfelelőség igazolás stb.) a direktívában (jelen esetben a 16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelettel bevezetett európai direktíva) és a hozzájuk rendelt, harmonizált (európai) szabványokban írja elő, míg az ezeknek megfelelő termékek, gépek, berendezések és létesítmények használata, ill. alkalmazása módját/feltételeinek meghatározását a tagországokra bízta.
- d) Megkönnyíti a jogkövetést, az előírások egyszerűsítésével, érthetővé, ill. átláthatóvá tételével.

3.2. A rendeltetésszerű használat esetében is előforduló veszélyforrások, veszélyhelyzetek azonosítása.

A rendeltetésszerű használat esetében is veszélyes berendezésekkel, jelen esetben az emelőeszközökkel végzett tevékenység elemzése alapján állami szabályozás szintjén a következő veszélyforrásokkal kell foglalkozni:

- a) Alkalmatlanság a rendeltetésszerű használatra, a rendeltetésszerű használat feltételeinek hiánya üzembe helyezéskor és használat közben.
- b) A rendeltetésszerű használatra képes munkavállalók hiánya
- c) A veszélyforrások/helyzetek és az elhárításukra, csökkentésükre, megelőzésükre alkalmas intézkedések/tevékenységek meghatározásának illetve ezek összerendelésének hiánya
- d) Hiányzó, hiányos dokumentáció, bizonylatok.
- e) A rendkívüli eseményekre vonatkozó eljárási szabályok hiánya.

3.3. A szabályzat főbb fejezetei, tárgykörei

A veszélymegelőzés, ill. a veszélycsökkentés érdekében a szabályzat a 3.2. szakasz szerinti veszélyhelyzeteket figyelembe véve a következőket tartalmazza, ill. szabályozza.

- a) Általános előírások (hatály, tárgy, felhatalmazás, felelősség a szabályzat betartásáért, szabványkapcsolat).
- b) Fogalmak.
- c) Üzembeállítás/használatbavétel feltételei.

- d) Időszakos ellenőrzések/vizsgálatok (rendjük, jogosultak, gyakoriság).
- e) Karbantartási kötelezettségek.
- f) Személyi feltételek.
- g) Használat, üzemeltetés általános és különleges szabályai.
- h) Dokumentációs kötelezettségek.
- i) Rendkívüli eseményekre vonatkozó szabályok.

3.4. A szabályzat formai felépítése

A formai felépítés, azaz a fejezetek sorrendje, ill. egymásra épülése az általános előírások és a fogalommeghatározás után az emelőeszközökkel végzett tevékenység folyamatát követi az üzembeállításától a leállításig, az ezt követő különleges körülményekkel, dokumentációs kötelezettséggel és rendkívüli eseményekkel kiegészítve.

4. A szabályzatjavaslat elkészítésének körülményei, módja

A rendelet szövegjavaslatát az előzőekben ismertetett alapelvek szerint, az elemzésbe bevont jogszabályok (1. melléklet) és a kapcsolódó szabványok elemzése (összevetése), valamint az elemzés (2. melléklet) megállapítása alapján az MSZT (jogászok bevonásával) készítette el. Az első javaslatot az MSZT Emelőgépes Szabványosító Nemzeti Bizottsága aktív, szakmailag elismert szakértői (Dr. Kása László, Dr. Meleghegyi Tibor, Hikisch Lóránt, Járai Zsigmond) több „fordulóban” véleményezték. A szakmai (szermélyes és írásbeli) konzultáció eredményeként kialakult jelenlegi szövegjavaslat a szűk szakértői csoport minden tagja számára (és az MSZT számára is) elfogadható, előírásai szakmailag megalapozottak, alkalmas arra, hogy a rendeletté váláshoz szükséges államigazgatási eljárás ennek alapján elinduljon.

Az elfogadás, illetve a szabályozási elvek megismerése és a szövegjavaslat értelmezés megkönnyítése érdekében a jogszabály jelenlegi javaslata, egy szakmai társadalmi szervezet által kezdeményezett, szélesebb körű egyeztetés tárgya lesz a közeljövőben (20 napon belül). A beérkezett javaslatok, észrevételek és kifogások szintézisét, az ezek alapján szükséges intézkedések meghatározását a jelenlegi szövegjavaslatot kidolgozó szakmai bizottság el fogja végezni. Ezt követően a módosítások átvezetése és a véglegesnek tekintett rendelettervezet szövegének összeállítása is a bizottság önként vállalt feladata.

A fentiek szerint kialakult rendelet tervezetet az MSZT megküldi az NFGM számára.

Budapest, 2009. szeptember 22.

Magyar Szabványügyi Testület

A 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet vizsgálatába bevont jogszabályok

száma: **1993. évi XCIII. törvény**

címe: a munkavédelemről

terjedelme: 37 oldal

száma: **16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelet**

címe: a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról

terjedelme: 40 oldal

száma: **122/2004. (X. 15.) GKM rendelet**

címe: a villamosmű biztonsági övezetéről

terjedelme: 13 oldal

száma: **72/2003. (X. 29.) GKM rendelet**

címe: a Feszültség Alatti Munkavégzés Biztonsági Szabályzatának kiadásáról

terjedelme: 14 oldal

száma: **122/2004. (X. 15.) GKM rendelet**

címe: a villamosmű biztonsági övezetéről

terjedelme: 13 oldal

száma: **33/1998. (VI. 24.) NM rendelet**

címe: a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről

terjedelme: 54 oldal

száma: **14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet**

címe: a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről

terjedelme: 13 oldal

száma: **2/1998. (I. 16.) MüM rendelet**

címe: a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről

terjedelme: 20 oldal

száma: **6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet**

címe: a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről

terjedelme: 2470 oldal

száma: **35/1997. (XII. 5.) MKM rendelet**
címe: Színházművészeti Biztonsági Szabályzat kiadásáról
terjedelme: 16 oldal

száma: **1996. évi CXVI. törvény**
címe: az atomenergiáról
terjedelme: 26 oldal

száma: **1997. évi CLV. törvény**
címe: a fogyasztóvédelemről
terjedelme: 26 oldal

száma: **62/2006. (VIII. 30.) GKM rendelet**
címe: az elektromágneses összeférhetőségről
terjedelme: 9 oldal

száma: **79/1997. (XII. 31.) IKIM rendelet**
címe: az egyes villamossági termékek biztonsági követelményeiről és az azoknak való megfelelésértékeléséről
terjedelme: 7 oldal

száma: **8/2001. (III. 30.) GM rendelet**
címe: a Villamosmű Műszaki-Biztonsági Követelményei Szabályzat hatályba léptetéséről
terjedelme: 22 oldal

száma: **30/2001. (X. 3.) EüM rendelet**
címe: a külső munkavállalók munkahelyi sugárvédelméről
terjedelme: 4 oldal

A jogszabály elemzése alapján szükséges szabványosítási feladatok

1. Európai szabványt bevezető magyar szabvány magyar nyelvű kiadása

A szabvány			A jogszabályi követelmény helye, amelynek teljesítése érdekében a szabvány szükséges
hivatkozási száma	címe	kézirat- oldalszáma	
(1)	(2)	(3)	(4)
MSZ EN 818-1:1999	Rövid szemű teherlánc. Biztonság. 1. rész: Általános átvételi előírások	17	7.2.9.2.2.
MSZ EN 818-2:1999	Rövid szemű teherlánc. Biztonság. 2. rész: Közepes tűrésű szemes lánc láncfüggesztékhez. 8. minőségi osztály	16	7.2.9.2.2.
MSZ EN 818-3:2001	Rövid szemű teherlánc. Biztonság. 3. rész: Közepes tűrésű szemes lánc láncfüggesztékhez. 4. minőségi osztály	17	7.2.9.2.2.
MSZ EN 818-4:1999	Rövid szemű teherlánc. Biztonság. 4. rész: Láncfüggesztékek. 8. minőségi osztály	23	7.2.9.2.2.
MSZ EN 818-5:2001	Rövid szemű teherlánc. Biztonság. 5. rész: Láncfüggesztékek. 4. minőségi osztály	22	7.2.9.2.2.
MSZ EN 818-6:2001	Rövid szemű teherlánc. Biztonság. 6. rész: Láncfüggesztékek. A gyártó által megadott használati és karbantartási utasítások	20	7.2.9.2.2.
MSZ EN 818-7:2002	Rövid szemű teherlánc. Biztonság. 7. rész: Finom tűrésű szemes láncok emelőberendezésekhez. T minőségi osztály (T-, DAT- és DT-típus)	32	7.2.9.2.2.

(1)	(2)	(3)	(4)
MSZ EN 1677-2:2001	Függesztékek alkatrészei. Biztonság. 2. rész: Kovácsolt acél emelőhorog kiakadásgátlóval. 8. minőségi osztály	14	7.2.9.2.2.
MSZ EN 1677-3:2001	Függesztékek alkatrészei. Biztonság. 3. rész: Önműködően záródó, kovácsolt acél emelőhorog. 8. minőségi osztály	16	7.2.9.2.2.
MSZ EN 12385-2:2003	Acélsodrony kötelek. Biztonság. 2. rész: Fogalom meghatározások, megnevezés és osztályozás	49	7.2.9.2.2.
MSZ EN 12385-4:2003	Acélsodrony kötelek. Biztonság. 4. rész: Pázmás kötelek általános emelési célokra	28	7.2.9.2.2.
MSZ EN 12385-10:2003	Acélsodrony kötelek. Biztonság. 10. rész: Spirális kötelek általános építési célokra	25	7.2.9.2.2.
MSZ EN 13414-2:2003/A1:2006	Acélsodronykötél-függesztékek. Biztonság. 2. rész: Gyártói használati és karbantartási információk	4	7.2.1., 7.2.9.2.2.
MSZ EN 14492-2:2007	Daruk. Gépi hajtású csörlők és emelők. 2. rész: Gépi hajtású emelők	117	7.2.1., 7.2.9.2.2.
MSZ EN 14985:2007	Daruk. Forgógémes daruk	58	7.2.1., 7.2.9.2.2.
MSZ EN 15056:2007	Daruk. Konténeremelő megfogószerkezet	23	7.2.1., 7.2.9.2.2.
MSZ EN 50110-1:2005	Villamos berendezések üzemeltetése	60	8.6.
MSZ EN 61057:2000	Szigetelt gémes szerelőkosarak 1 kV-nál nagyobb váltakozó áramú feszültség alatti munkavégzéshez	96	8.6., 7.1., 7.1.1.

2. Új „tisztá” magyar szabvány kiadása

A szabvány			A jogszabályi követelmény helye, amelynek teljesítése érdekében a szabvány szükséges
azonosító jelzete	címe	kézirat-oldalszáma	
(1)	(2)	(3)	(4)
MSZ 19170-10	Emelőgépek tervezésének és létesítésének általános biztonságtechnikai előírásai. 10. rész: Színpadtechnikai emelőberendezések	8	IV. fejezet, 4. szakasz

3. Szabványok módosítása

A szabvány			A jogszabályi követelmény helye, amelynek teljesítése érdekében a módosítás szükséges
hivatkozási száma	címe	módosításának kézirat-oldalszáma	
(1)	(2)	(3)	(4)
MSZ 6726-1:1981	Emelőgépek vizsgálata. 1. rész: Általános előírások	5	7.1. és 7.2.
MSZ 6726-3:1979	Emelőgépek vizsgálata. 3. rész: Raktári felrakódaru	2	7.1. és 7.2.
MSZ 6726-4:1988	Emelőgépek vizsgálata. 4. rész: Hidraulikus berendezések	7	7.1. és 7.2.
MSZ 9721-1:1982	Emelőgépek időszakos vizsgálata. 1. rész: Általános előírások	6	7.1. és 7.2.
MSZ 9749:1969	Daruk acélszerkezetének tervezése. Műszaki követelmények	48	7.2.10.
MSZ 9750:1980	Daruk gépészeti egységeinek üzemi csoportszáma	8	7.2.10.
MSZ 12861:1979	Darugyártás és -szerelés ellenőrzése	5	7.2.10.
MSZ EN 13001-1:2005	Daruk. Általános kialakítás. 1. rész: Általános elvek és követelmények	29	7.2.10.

